

Kratke upute za rad

Oxymax COS61D

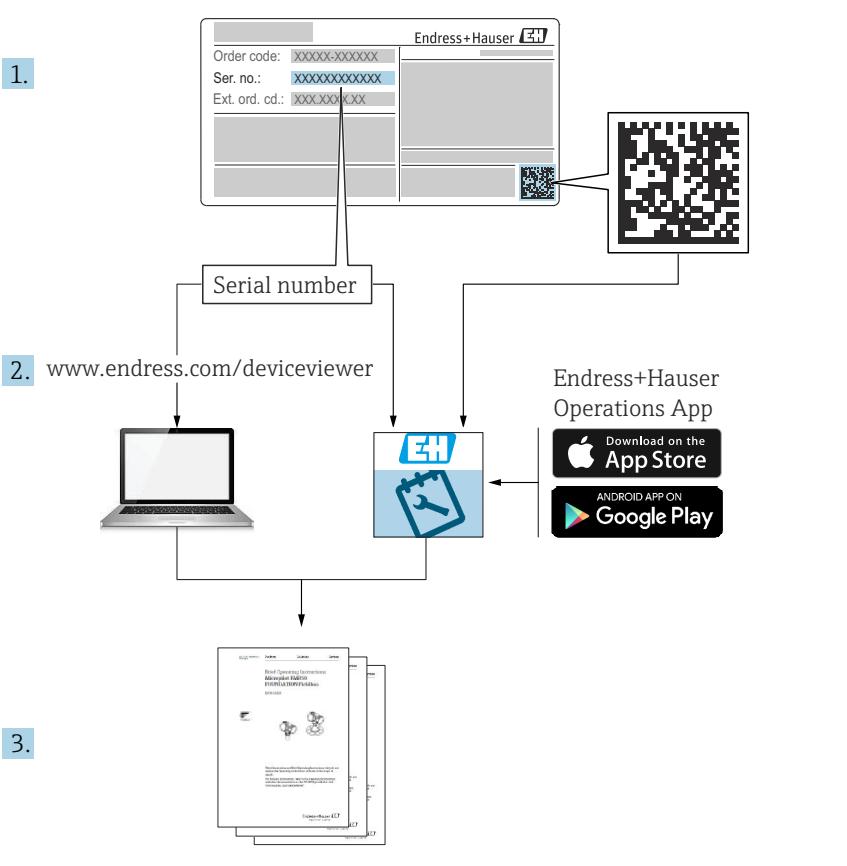
Optički senzor za mjerjenje otopljenog kisika
S Memosens protokolom

Ove upute su kratke upute za uporabu, one ne zamjenjuju
Upute za uporabu uz uređaj.

Detaljnije informacije o uređaju pronaći ćete u Uputama za
uporabu, a drugu dokumentaciju putem:

- www.endress.com/device-viewer
- Pametnih telefona/tableta: Endress+Hauser Operations App

Sadržaji

1	Informacije o dokumentu	4
1.1	Upozorenja	4
1.2	Simboli	4
2	Osnovne sigurnosne upute	5
2.1	Zahtjevi za osoblje	5
2.2	Namjena	5
2.3	sigurnosti na radnom mjestu	5
2.4	Sigurnosti na radu	6
2.5	Šigurnost proizvoda	6
3	Montaža	8
3.1	Uvjeti montaže	8
3.2	Montiranje senzora	9
3.3	Primjeri ugradnje	12
3.4	Provjera nakon montiranja	17
4	Električni priključak	18
4.1	Prikључivanje senzora	18
4.2	Osiguravanje stupnja zaštite	19
4.3	Provjera nakon povezivanja	19
5	Puštanje u rad	20
5.1	Provjera funkcije	20
5.2	Kalibriranje senzora	20
5.3	Automatsko čišćenje senzora	20
6	Dodaci	21

1 Informacije o dokumentu

1.1 Upozorenja

Struktura napomene	Značenje
⚠ OPASNOST Uzroci (/posljedice) Ako je potrebno, posljedice neusklađenosti (ako je primjenjivo) ▶ Korektivne mjere	Ovaj simbol upozorava vas na opasnu situaciju. Ako ne izbjegnete opasnu situaciju, to će rezultirati smrću ili opasnom ozljedom.
⚠ UPOZORENJE Uzroci (/posljedice) Ako je potrebno, posljedice neusklađenosti (ako je primjenjivo) ▶ Korektivne mjere	Ovaj simbol upozorava vas na opasnu situaciju. Ako se ne izbjegne može dovesti do smrti ili teških tjelesnih ozljeda.
⚠ OPREZ Uzroci (/posljedice) Ako je potrebno, posljedice neusklađenosti (ako je primjenjivo) ▶ Korektivne mjere	Ovaj simbol upozorava vas na opasnu situaciju. Ako se ne izbjegne, može dovesti do lakših ili srednje teških ozljeda.
NAPOMENA Uzrok/situacija Ako je potrebno, posljedice neusklađenosti (ako je primjenjivo) ▶ Mjera/napomena	Ovaj simbol upozorava na situacije koje mogu dovesti do materijalne štete.

1.2 Simboli

	Dodatne informacije, savjet
	Dozvoljeno ili preporučuje se
	Nije dozvoljeno odn. ne preporučuje se
	Referenca na dokumentaciju uređaja
	Referenca na stranicu
	Referenca na sliku
	Rezultat koraka rada

2 Osnovne sigurnosne upute

2.1 Zahtjevi za osoblje

- Montažu, puštanje u pogon, upravljanje i održavanje sustava za mjerjenje smije provoditi samo školovano stručno osoblje.
- Tehničko osoblje mora biti ovlašteno od strane operatera sustava za navedene aktivnosti.
- Električno priključivanje smije provesti samo električar.
- Tehničko osoblje mora pročitati ove Upute za uporabu i razumjeti ih te slijediti napomene ovih Uputa za uporabu.
- Kvarove na ovome mjernom mjestu smije uklanjati samo za to ovlašteno i školovano osoblje.

 Popravke koji nisu opisani u isporučenim Uputama za rad, smije provoditi samo izravno proizvođač ili servisna organizacija.

2.2 Namjena

Senzor za kisik je prikladan za kontinuirano mjerjenje kisika otopljenog u vodi.

Glavna područja primjene su:

- Postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda
  - Mjerjenje kisika i regulacija u bazenu aktivnog mulja za vrlo učinkovit proces biološkog čišćenja
  - Nadziranje sadržaja kisika u izlazima postrojenja s otpadnim vodama
- Praćenje vode
  - Mjerjenje kisika u rijekama, jezerima ili morima kao pokazatelj kvalitete vode
- Obrada vode
  - Mjerjenje kisika za praćenje stanja, npr. pitke vode (obogaćivanje kisikom, zaštita od korozije itd.)
- Uzgoj ribe
  - Mjerjenje i regulacija kisika za optimalne uvjete života i rasta

Drugačija primjena od opisane ugrožava sigurnost osoba i cijelog uređaja za mjerjenje te stoga nije dopuštena.

Proizvođač nije odgovoran za oštećenja nastala nepravilnim ili neprimjerenum korištenjem.

2.3 Sigurnosti na radnom mjestu

Kao korisnik ovog uređaja odgovorni ste pridržavati se sljedećih sigurnosnih odredbi:

- smjernica o ugradnji
- lokalnih normi i odredbi

Elektromagnetska kompatibilnost

- Proizvod je ispitana na elektromagnetsku kompatibilnost u skladu s međunarodnim standardima koji se primjenjuju u industriji.
- Navedena elektromagnetska kompatibilnost vrijedi samo za uređaj koji je priključen sukladno napomenama u ovim Uputama za uporabu.

2.4 Sigurnosti na radu

Prije puštanja u rad na svim mjernim točkama:

1. Provjeriti jesu li svi spojevi ispravni.
2. Utvrdite da električni kabeli i spojevi crijeva nisu oštećeni.
3. Oštećene proizvode nemojte puštati u pogon i zaštitite ih od slučajnog puštanja u pogon.
4. Oštećene proizvode označite kao neispravne.

Tijekom rada:

- Ako smetnje ne možete ukloniti:
proizvodi moraju biti izuzeti i zaštićeni od nemanjernog rada.

NAPOMENA

Upotreba neprimjerena odredbama

Rezultat mogu biti nepravilna mjerena, nepravilnost u radu i čak kvarovi točke mjerena

- Upotrebljavajte proizvod samo u skladu sa specifikacijama proizvoda.
- Obratite posebnu pozornost na tehničke podatke na pločici s oznakom tipa.

OPREZ

Uključeno čišćenje za vrijeme kalibracije ili održavanja

Opasnost od ozljedivanja medijem ili sredstvom za čišćenje!

- Ako je sustav čišćenja priključen, isključite ga prije nego što izvadite senzor iz medija.
- Ako želite provjeriti funkciju čišćenja te zbog toga niste isključili sustav čišćenja, zaštitite se zaštitnom odjećom, zaštitnim naočalama i zaštitnim rukavicama ili drugim prikladnim mjerama.

2.5 Sigurnost proizvoda

Proizvod je konstruiran tako da je siguran za rad prema najnovijem stanju tehnike, provjeren je te je napustio tvornicu u besprijeckornom stanju što se tiče tehničke sigurnosti. Pridržavani su odgovarajući propisi i međunarodni standardi.

2.5.1 Stanje tehnike

Proizvod je konstruiran tako da je siguran za rad prema najnovijem stanju tehnike, provjeren je te je napustio tvornicu u besprijeckornom stanju što se tiče tehničke sigurnosti. Pridržavani su odgovarajući propisi i međunarodni standardi.

2.5.2 Odobrenja

Izborna verzija narudžbe: odobrenje CSA GP

Ovaj uređaj ima CSA GP odobrenje i udovoljava sljedećim zahtjevima:

- Napajanje iz klase 2 ili ograničenog izvora napajanja prema CSA 61010-1-12
- Kategorija prenapona I
- Uvjeti okoline: maks. nadmorska visina 2000 m (6560 ft)

2.5.3 Električna oprema u područjima ugroženim eksplozijama

Izborna verzija narudžbe: CSA US NI CL 1, DIV 2

Klasa 1, divizija 2, grupe A, B, C i D T6; IP67/IP68:

Upravljački crtež: 211050778¹⁾

Ovaj proizvod ispunjava zahtjeve sljedećih standarda:

- ANSI/UL 61010-1, 3. izdanje.
- ANSI/UL 121201-2017
- ANSI/IEC 60529, Izdanje 2.2. 2013-08 Stupnjevi zaštite kućišta (IP kod)

Ugradnja i rad u opasnim područjima CL 1, DIV 2

Ovaj uređaj koji ne iskri ima sljedeće specificirane podatke o zaštiti od eksplozije:

- CSA US CL 1, DIV 2
- Grupe A, B, C i D
- Temperaturni razred T6, -20°C (-4°F) $\leq Ta \leq 60^{\circ}\text{C}$ (140°F)
- Stupanj zaštite: IP67/IP68

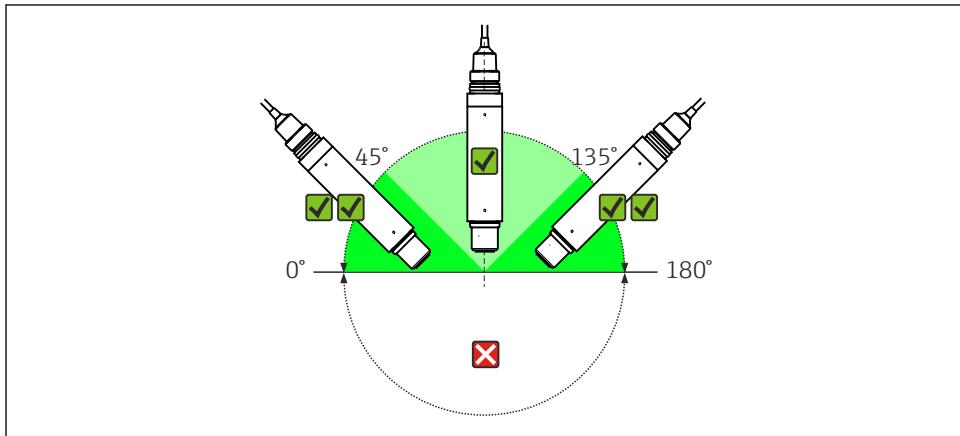
---

1) Osim toga, pridržavajte se uvećane verzije upravljačkog crteža 211050778 i radnih uvjeta navedenih u Dodatku uputa za uporabu BA00460C, kao i napomenama i uputama u dodatku.

3 Montaža

3.1 Uvjeti montaže

3.1.1 Položaj ugradnje

A0032281

- 1 Kut ugradnje
- Preporučeni kut ugradnje
- Mogući kut ugradnje
- Nedopušteni kut ugradnje

Senzor je potrebno ugraditi pod kutom nagiba od u sklop, na nosač ili odgovarajući procesni priključak. Preporučani kut: 45° kako bi se spriječilo vezivanje mjehurića zraka. Pod kutom nagiba od 45 do 135 °, mjehurići zraka na membrani osjetljivo na kisik mogu rezultirati većim očitanjima od očekivanih.

Senzor se može ugraditi u horizontalu u sklopu, na nosač ili odgovarajući procesni priključak. Optimalni kut ugradnje je 45 °.

Ne preporučuju se drugi kutovi i ugradnja naopako. Razlog: Moguće stvaranje sedimenta i posljedično falsificiranje izmjerene vrijednosti.

 Slijedite upute za montažu senzora u Uputama za uporabu korištenog sklopa.

3.1.2 Mjesto ugradnje

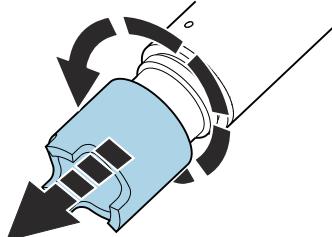
1. Odaberite mjesto za montažu koje je lako pristupiti.
2. Provjerite da su uspravni stupovi i sklopovi potpuno osigurani i bez vibracija.
3. Odaberite mjesto ugradnje s koncentracijom kisika koja je tipična za primjenu.

3.2 Montiranje senzora

3.2.1 Montaža jedinice za čišćenje ili izbronog štitnika

Ako uređaj za čišćenje nije isporučen kao unaprijed sastavljen uređaj ili se koristi opcionalno naručeni štitnik:

1.

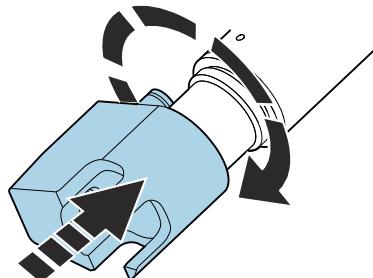

A0042840

Odvijte standardni štitnik.

- ↳ Zadržite standardni štitnik za moguću ponovnu uporabu u kasnije fazi bez jedinice za čišćenje.

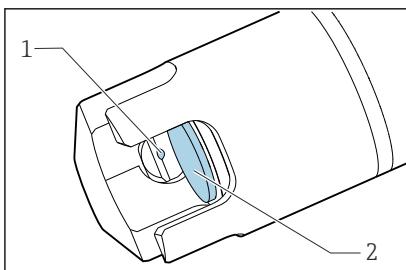
2.

A0042841

Pričvrstite uređaj za čišćenje vijčima i zategnite ga do graničnika.

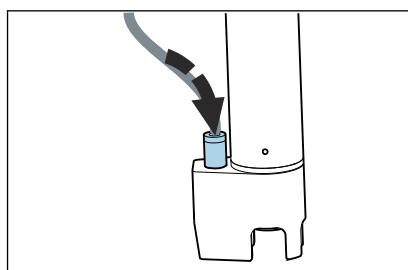
- ↳ Mlaznica za čišćenje uređaja za čišćenje vijčima sada bi trebala biti u ravnni s mjestom.

1 Mlaznica za čišćenje

2 Mjesto

3.

Spojite crijevo za dovod komprimiranog zraka (koji će se osigurati na licu mjeseta) ili kompresor na priključak crijeva jedinice za čišćenje.

3.2.2 Ugradnja mjerne točke

Mora biti ugrađen u odgovarajući sklop.

APOZORENJE

Električni napon

U slučaju kvara, neuzemljeni metalni sklopovi mogu biti pod naponom i kao takvi nisu sigurni na dodir!

- Ako upotrebljavate metalne armature i montažnu opremu, poštujte nacionalne odredbe za uzemljenje.

- Kod ugradnja ugradite pojedinačne sklopove dalje od bazena na čvrstoj podlozi.
- Završna montaža mora biti izvedena samo na određenom mjestu montaže.
- Odaberite mjesto za montažu koje je lako pristupiti.
- Tijekom završne instalacije mora se osigurati da je metalno tijelo senzora spojeno na uzemljenje, ako je potrebno.

Za kompletну ugradnju točke mjerjenja postupite kao što slijedi:

1. Ugradite uvlačni sklop ili protočni sklop (ako se koriste) u proces
2. Priključite dovod vode na priključke za ispiranje (ako upotrebljavate armaturu s funkcijom čišćenja)
3. Ugradite i spojite senzor za kisik

NAPOMENA

Greška ugradnje

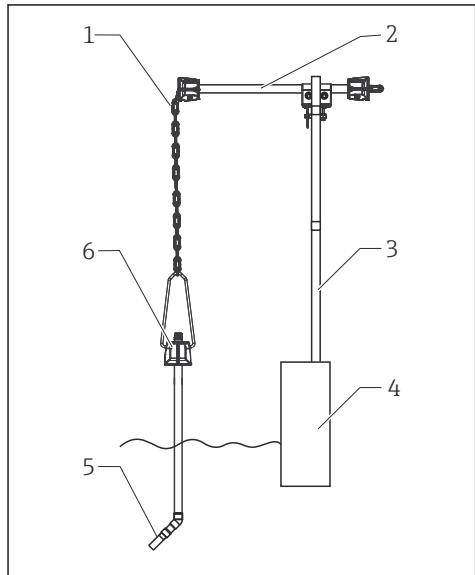
Prekid kabela, gubitak senzora zbog odvajanja kabela, odvrtanje fluorescentne kapice !

- Nemojte ugraditi senzor tako da slobodno visi s kabela!
- Vijčano pričvrstite senzor u sklop tako da se kabel ne zategne.
- Držite tijelo senzora mirno tijekom instalacije ili uklanjanja. U suprotnom se može odviti fluorescentna kapica ili štitnik. Oni će tada ostati u procesu ili montaži.
- Tijekom završne instalacije mora se osigurati da je metalno tijelo senzora spojeno na uzemljenje.
- Izbjegavajte primjenu prekomjerne sile zatezanja na kabelu (npr. trzajno povlačenje).
- Odaberite mjesto za montažu kojemu je lako pristupiti za kasnije kalibracije.
- Slijedite upute za montažu senzora u Uputama za uporabu korištenog sklopa.

3.3 Primjeri ugradnje

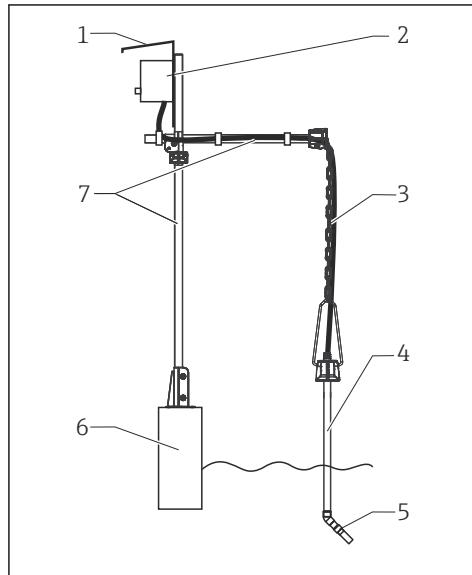
3.3.1 Rad s potapanjem

Univerzalni držač i sklop lanca

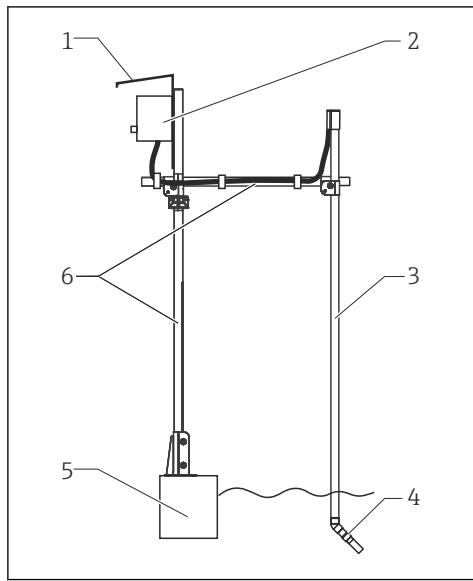
■ 2 Držač lanca na ogradi

- 1 Lanac
- 2 Držač Flexdip CYH112
- 3 Rukohvat
- 4 Rub bazena
- 5 Senzor za kisik
- 6 Postrojenje s otpadnom vodom Flexdip CYA112

■ 3 Držač lanca na uspravnom stupu

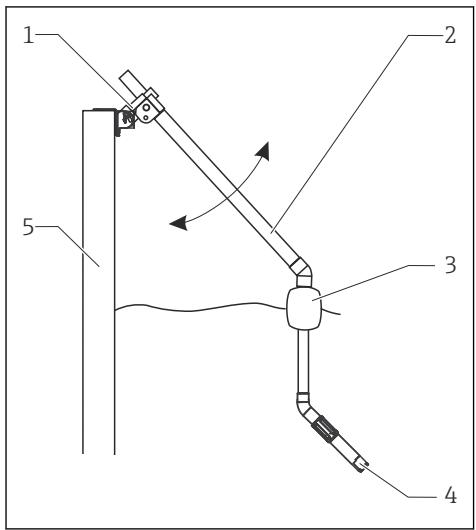
- 1 Pokrivka za zaštitu od vremenskih uvjeta CYY101
- 2 Transmpter
- 3 Lanac
- 4 Postrojenje s otpadnom vodom Flexdip CYA112
- 5 Senzor za kisik
- 6 Rub bazena
- 7 Držač Flexdip CYH112

Univerzalni držač i fiksna zaštitna cijev

A0042859

4 Držač armature sa zaštitnom cijevi

- 1 Pokrivka za zaštitu od vremenskih uvjeta
CYY101
- 2 Odašiljač
- 3 Uronjiva armatura Flexdip CYA112
- 4 Senzor za kisik
- 5 Rub bazena
- 6 Držač armature Flexdip CYH112

Montaža ruba bazena sa zaštitnom cijevi

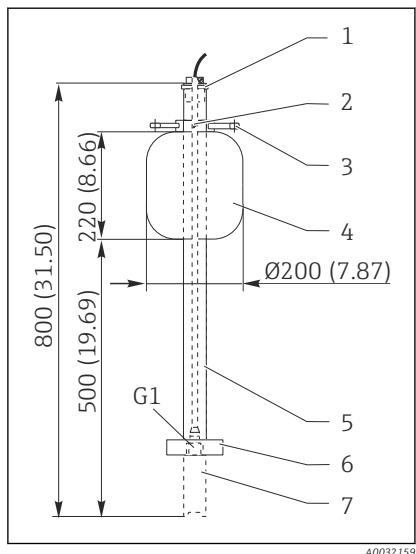
A0042860

5 Ugradnja na rub bazena

- 1 Držać njihala CYH112
- 2 Armatura Flexidip CYA112
- 3 Plutajuća armatura
- 4 Senzor za kisik
- 5 Rub bazena

Plovak

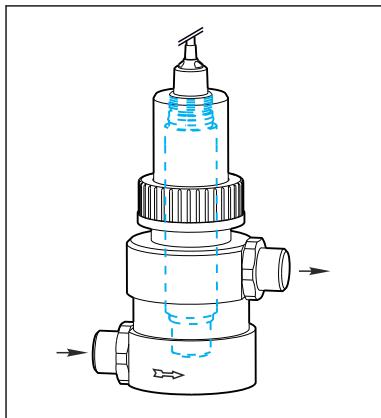
Plovak CYA112 služi u slučaju velikih fluktuacija razine vode, na primjer u rijekama ili jezerima.

- 1 Kabelski vod s rasterećenjem od opterećenja i zaštitom od kiše
- 2 Prsten za pričvršćivanje užeta i lanaca s vijkom
- 3 Ušice Ø15, 3 x 120 ° za sidrenje
- 4 Plastični plovak, otporan na slanu vodu
- 5 Cijev 40 x 1, nehrđajući čelik 1.4571
- 6 Branik i balast
- 7 Senzor za kisik

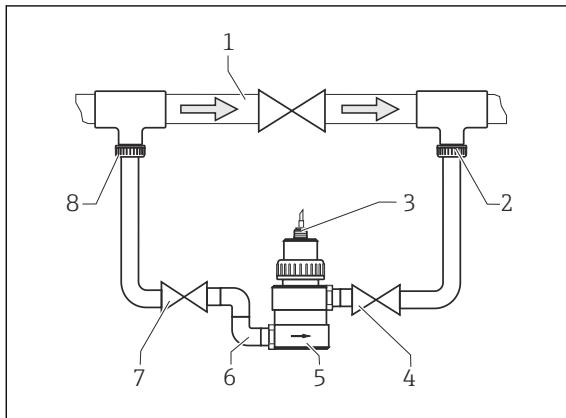
6 Dimenzije su u mm (inc)

3.3.2 Protočna armatura COA250

A0013319

■ 7 COA250

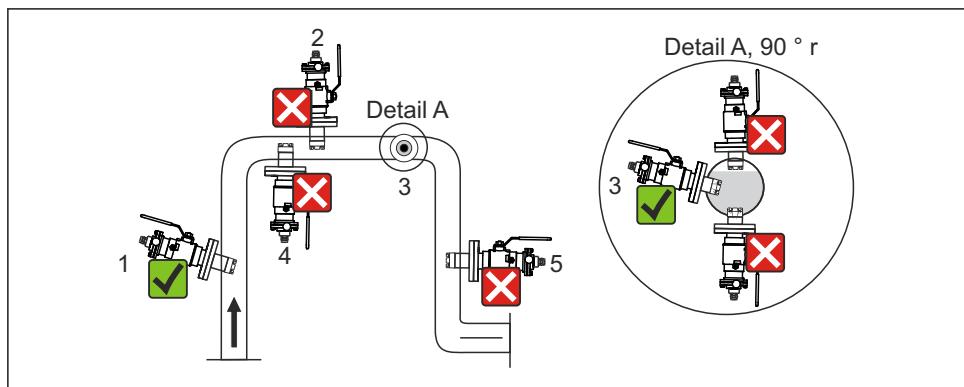

A0030570

■ 8 Ugradnja premosnice s manualno aktiviranim ventilima ili elektromagnetskim ventilima

- 1 Glavna cijev
- 2 Povrat medija
- 3 Senzor za kisik
- 4, 7 Manualno aktivirani ili elektromagnetski ventili
- 5 Protočna armatura COA250-A
- 6 90 ° cijevni luk
- 8 Uklanjanje medija

3.3.3 Uvlačna armatura COA451

A0030571

9 Dopolušteni i nedopolušteni položaji za ugradnju senzora s uvlačnom armaturom COA451

- 1 Uzlazna cijev, najbolji položaj
  - 2 Vodoravna cijev, vrh senzora prema dolje, nedopolušteno zbog zračnog jastuka ili stvaranja mjehurića pjene
  - 3 Vodoravna cijev, bočna ugradnja s dopoluštenim kutom ugradnje (u skladu s verzijom senzora)
  - 4 Donja cijev, nedopoluštena
- Mogući kut ugradnje
 Nedopolušteni kut ugradnje

NAPOMENA

Senzor nije potpuno uronjen u medij, nema nakupljanja na senzorskoj membrani ili senzorskoj optici, nakupljanje prisutno zbog toga što je senzor ugrađen naopako. Moguća su pogrešna mjerena, koja mogu utjecati na mjernu točku.

- Nemojte montirati sklop na mjestima gdje se stvaraju zračni džepovi ili mjehurići ili gdje se na membrani senzora ili senzorskoj optici mogu nakupiti obješene čestice (stavka 2).

3.4 Provjera nakon montiranja

1. Jesu li senzor i kabel neoštećeni?
2. Je li položaj ugradnje pravilan?
3. Je li senzor ugrašen u sklопu i ne visi iz kabela?
4. Izbjegavajte prodiranje vlage.

4 Električni priključak

⚠ UPOZORENJE

Uredaj je pod naponom!

Nestručno priključivanje može dovesti do tjelesnih ozljeda ili smrti!

- ▶ Električno priključivanje smije provesti samo električar.
- ▶ Tehničko osoblje mora pročitati ove Upute za uporabu i razumjeti ih te slijediti napomene ovih Uputa za uporabu.
- ▶ Prije početka radova priključivanja provjerite da ne postoji napon niti u jednom kabelu.

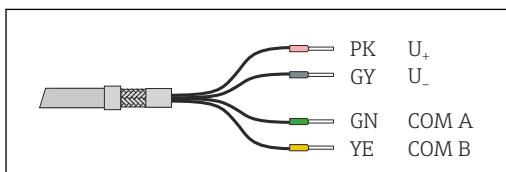
4.1 Priklučivanje senzora

Vrste priključaka

Kabel senzora spojen izravno na priključak osnovnog modula transmitema

Priklučivanje u opasnim područjima prema CSA US CL 1, DIV 2²⁾

- Uredaj mora biti ugrađen u kućište ili (instalacijski) ormarić kojem se može pristupiti samo pomoću alata ili ključa.
- Pridržavajte se upravljačkog crteža i radnih uvjeta navedenih u Dodatku uputa za uporabu, kao i napomenama i uputama u dodatku.

 10 Fiksni kabel senzora sa završenim jezgrama kabela

Opcionalno: utikač kabela senzora spojen na utičnicu senzora M12 odašiljača Kod ove vrste povezivanja, odašiljač je već ozičen u tvornici.

2) Samo ako se priključuje na CM44x(R)-CD*

4.2 Osiguravanje stupnja zaštite

Na isporučenom uređaju smiju se provesti samo u ovim uputama opisana mehanička i električna priključivanja, koja su potrebna za odgovarajuću primjenu u skladu s odredbama.

- Pažljivo izvodite radove.

Inače, pojedinačni tipovi zaštite (zaštita ulaza (IP), električna sigurnost, smetnje elektromagnetske podnošljivosti) dogovoreni za ovaj proizvod više se ne mogu jamčiti zbog, primjerice, poklopaca koji su ostavljeni ili kabel (krajevi) koji su labavi ili nedovoljno osigurani.

4.3 Provjera nakon povezivanja

Stanje i specifikacije uređaja	Akcija
Jesu li senzor, sklop ili kabeli neoštećeni sa vanjske strane?	<ul style="list-style-type: none"> ► Obavite vizualni pregled.
Električni priključak	Akcija
Jesu li montirani kabeli otpušteni, a ne uvijeni?	<ul style="list-style-type: none"> ► Obavite vizualni pregled. ► Odvijte kable.
Je li dovoljna dužina kabelske jezgre skinuta, a jezgre su ispravno postavljene na terminalu?	<ul style="list-style-type: none"> ► Obavite vizualni pregled. ► Lagano povucite da provjerite jesu li pravilno postavljeni.
Jesu li svi vijčani terminali ispravno zategnuti?	<ul style="list-style-type: none"> ► Zategnjite vijke.
Jesu li svi ulazi kabela ugrađeni, zategnuti i nepropusni?	<ul style="list-style-type: none"> ► Obavite vizualni pregled.
Jesu li svi ulazi kabela ugrađeni u smjeru prema dolje ili ugradeni bočno?	<p>U slučaju bočnih unosa kabela:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Kabel usmjerite prema dolje kako bi voda mogla kapati.

5 Puštanje u rad

5.1 Provjera funkcije

Prije puštanja u rad, provjerite:

- Senzor je pravilno ugraden
- Električni priključak je pravilan

Ako koristite armaturu s automatskom funkcijom čišćenja:

- ▶ Provjerite da je medij za čišćenje (vodu ili zrak na primjer) pravilno spojen.

APOZORENJE

Curenje medija procesa

Opasnost od ozljeda zbog visokog tlaka, visokih temperatura ili kemijskih opasnosti!

- ▶ Prije nanošenja tlaka na sklop sa sustavom za čišćenje, provjerite je li sustav pravilno spojen.
- ▶ Nemojte ugraditi sklop u proces ako ne možete uspostaviti pravilan priključak.

 Nakon puštanja u pogon senzor se mora održavati u redovitim intervalima jer samo tada se može jamčiti pouzdano mjerjenje. Detaljnije informacije o tome možete pronaći u Uputama za uporabu senzora.

- ▶ Upute za uporabu Oxymax COS61D, BA00460C
- Upute za uporabu za korišteni transmpter, BA01245C ako se koristi Liquiline CM44x ili CM44xR.

5.2 Kalibriranje senzora

Senzor je kalibriran u tvornici. Novo kalibriranje nagiba potrebno je samo nakon zamjene poklopca senzora i u posebnim situacijama.

Novo kalibriranje nulte točke potrebno je samo u posebnim situacijama.

5.3 Automatsko čišćenje senzora

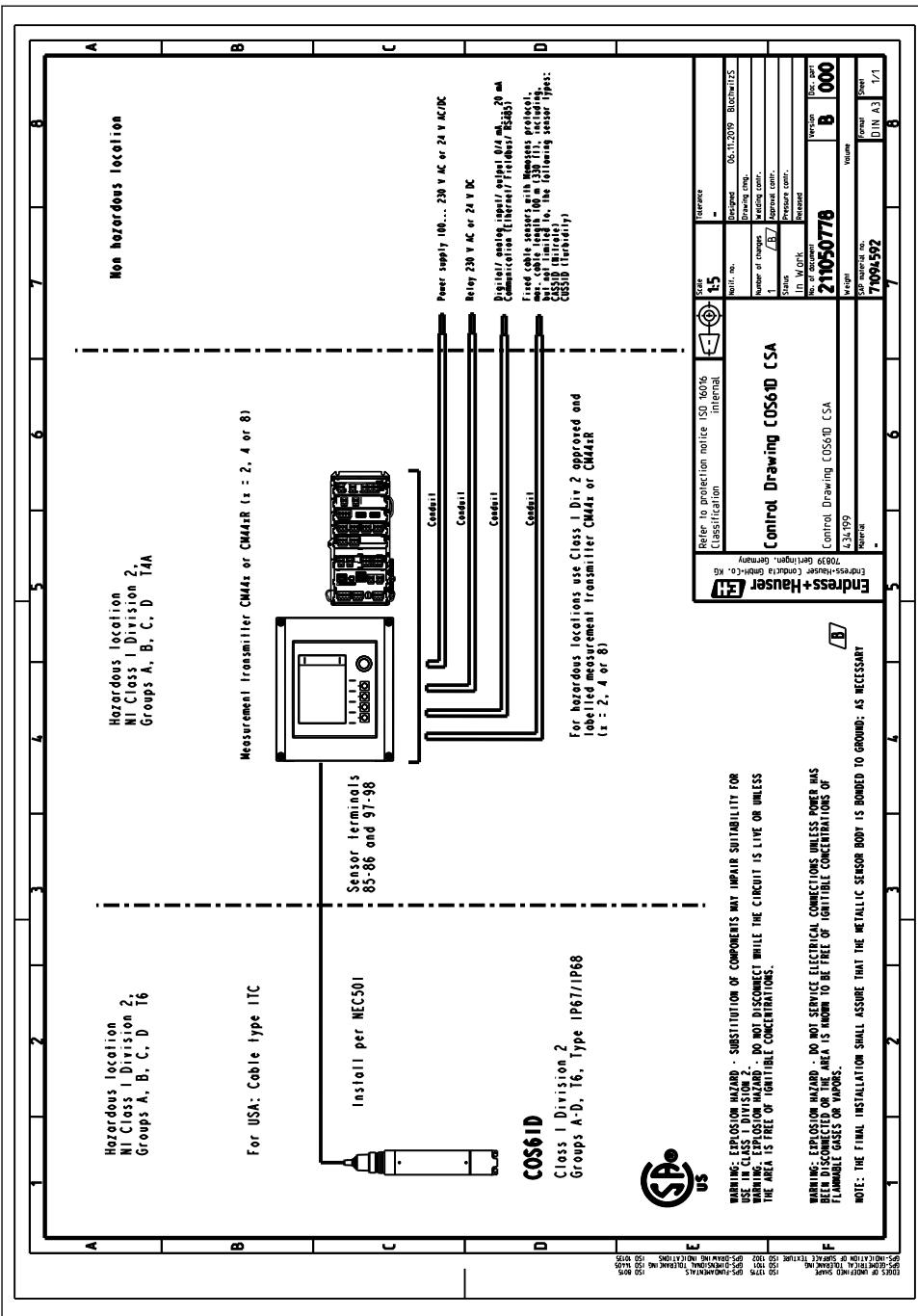
Komprimirani zrak je najpogodniji za cikličko čišćenje. Jedinica za čišćenje se snabdijeva ili se može naknadno ugraditi, i pričvršćena je zavrtnjima na glavu senzora. Ona radi s kapacitetom od 20-60 l/min. Optimalni rezultati postižu se pri 2 bara (29 psi) i 60 l/min.

 Preporučeni 115 V uređaj za čišćenje kompresovanim zrakom:
Broj narudžbe: 71194623

Za jedinicu za čišćenje preporučuju se sljedeće postavke:

Vrsta zaprljanja	Interval čišćenja	Trajanje čišćenja
Mediji koji sadrže mast i ulja	15 min	20 s
Biofilm	60 min	20 s

6 Dodaci

71709242

www.addresses.endress.com
